

TREF MAGAZINE

Jaargang 1 Nummer 10

mensen van om de hoek

KO & CORRY

Ko & Corry: 'Zonder natuur zijn we nergens' | Henk's duisternisfilosofie: 'Zo binnen, zo buiten; zon binnen, zon buiten' | Djennish: 'Ik ben voorbestemd om moeder voor Tim te zijn. Dat is mijn taak hier op aarde' | Larissa & Jochem: 'Wij willen geen oppas. Wij voeden de kinderen op en niemand anders' | Gert: 'Noaberschap. Dat is iets dat we onze zonen graag mee willen geven.'

TREF

MAGAZINE

TREF MAGAZINE *over mensen van om de hoek*

Niemand wordt met een gebruiksaanwijzing van zichzelf, van de wereld of van het leven geboren en iedereen maakt er op z'n eigen manier toch iets unieks van. In het maandblad TREF tref je de persoonlijke verhalen van mensen van om de hoek. Zij vertellen wat hen beweegt en motiveert, en wat hun dromen en teleurstellingen zijn. Alles kan in TREF. Het tijdschrift biedt inzicht in de beweegredenen van onze buren en wil hierdoor het wederzijds begrip in de samenleving versterken.

TREF is fijn, maar nog klein. Wil je ons meehelpen groter te worden en een steentje bijdragen aan een begripvolle samenleving? Adverteer, sponsor, schrijf mee, deel uit, of draag bij. Samen maken we een verschil!

TREF Redactie:

Aureliavinder 58
8016HC Zwolle
tel. 038-4653244
info@TREFmagazine.nl
www.TREFmagazine.nl

Aan TREF 10 werkten mee:

Mathilde van Hulzen, Jenny Kamps,
Janneke Pelle, Janoh de Groot,
Marjolein Horstman e.a.

Informatie, Inspiratie, Acquisitie

Janoh de Groot 0626-534403
janoh@TREFmagazine.nl

Niets uit deze uitgave mag op enigerlei wijze worden gereproduceerd of vermenigvuldigd zonder voorafgaande, schriftelijke toestemming van de uitgever. De uitgever kan niet aansprakelijk worden gesteld voor persoonlijke of materiële schade, veroorzaakt door onjuiste informatie in de redactionele kolommen. Uitspraken van columnisten of geïnterviewden in TREF hoeven niet overeen te komen met de mening van de redactie.

TREF is gratis. Kijk voor de TREFpunten op TREFmagazine.nl. Een abonnement is mogelijk, je betaalt alleen de verzend- en administratiekosten: € 27,50 per jaar. Maak het betreffende bedrag over op bankrekeningnr. 656 003 413 t.n.v. Marijke Mosterman Journalistieke Producties onder vermelding van naam en adres, en je ontvangt TREF per omgaande.

TREF is een uitgave van Marijke Mosterman Journalistieke Producties en verschijnt 11 keer per jaar.

TREF uit? Gooi 'm niet weg. Spaar 'm, bewaar 'm of geef 'm door!

Zeur & Zanik en de feestdagen

Wat zullen we dit jaar op de kerstkaarten zetten?

De balle!

Maar dat is toch geen kerstwens???

De balle!!!
Laat ze niet vallen!!!

Oeps...

Marijke Mosterman

IN TREF 10:

WIDEST WISHES
MERRY CHRIS

GERT

DJENNIFISH

HENK

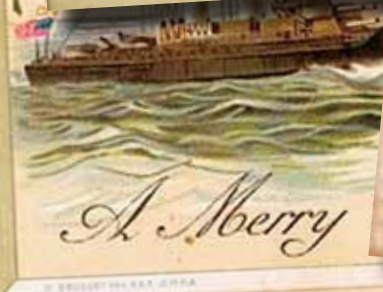
JOACHEM

JASMIJN

LARISSA LUNA

CORRY & KO

Jenny's zwerfjongeren	13
Door het oog van TREF	15
Amsterdam Outsider Art	16
Janneke's belevenissen	21
Mathilde's Recept	27
Denksels van Puntenslijper	28

KO & CORY

De NATUUR als leidraad

Janoë de Groot

De Veluwe is het territorium van Ko en Corry, je kunt ze overal tegenkomen. Ze nemen mensen mee om ze over de natuur te leren en de natuur te laten beleven. Voorafgaand aan een wandeling spelen ze op de jachthoorn. Mensen zijn aangeraakt, vol verwachting gaan ze mee. Voor Ko en Corry is het een passie, ze willen de mensen bewust maken van de samenhang van alles, want zonder natuur zijn we nergens, aldus Ko.

Ko heeft al jaren de bijnaam 'Ko de boswachter', zelf weet hij al niet anders meer, dus laat hij het maar zo is. Ko is opgegroeid diep in de Veluwe bossen. Er stond maar één huis in een groot gebied, zonder elektriciteit en zonder water. Zijn hele familie is er geboren. Een huisje met twee kamertjes, twee bedsteden, een open vuur en heel kleine raampjes. Midden in de natuur en tussen de dieren. Ook nu nog kun je er regelmatig wild tegenkomen. De lont in de olielamp kwam uit het biezenveld. Het was een arme tijd, maar Ko heeft er de rijkdom van de natuur geleerd. Als kind nam hij van alles mee wat verstoten was. Een torenvalk, een bosuil, alles bracht hij groot. Een bosuil kwam als een bolletje dons binnen en werd in een doos bij de kachel liefdevol omringd tot het een prachtige bosuil was die nog lang dagelijks rond het huis vloog.

Ook later ging Ko vaak 's morgens vroeg de natuur in. Dan ging hij lopend of op de fiets en nam hij de hond en proviand mee. Nog steeds gaat hij het liefst naar plekjes waar het rustig is en waar zelden iemand komt. Vogeltjes komen naast hem zitten en zingen voor hem. Ko is gelovig, de natuur is zijn kerk. Het is zoiets groots wat hier achter zit, dat is voor ons niet te peilen, vindt Ko. Hij vertelt over de bron van energie die de natuur is. En hoe rijk en gezond je je voelt als je vaak in de natuur bent. En dat de natuur je geduld leert: als de blaadjes van de bomen vallen moet je geduld hebben voor ze er weer zijn. Het nieuwe knopje zit er al wel weer achter als belofte voor de nieuwe lente.

Ko en Corry werken ruim twaalf jaar samen. Corry volgde opleidingen op gebied van natuur en milieu. Ze leerden van elkaar en geven die kennis graag weer door aan anderen. En als mensen niet naar hen komen, dan komen zij naar de mensen. Ze houden diaklankbeelden voor organisaties en bij bijzondere gelegenheden. Zeker voor mensen die niet zo goed meer ter been zijn of om andere oorzaak niet naar buiten kunnen.

De foto's daarvoor maakt Corry zelf. Bepakt en bezakt struint ze vele uren door bos en veld. Vaak gaat ze alleen, maar soms ook gaan ze samen op pad. Zo af en toe dragen ze zelfs een camouflagepak. Dit om goed gedekt en onder de wind ook wild te kunnen spotten. Natuuroptnames van planten en bloemen, bos en veld stellen niet zo veel eisen. Maar wild fotograferen vergt niet alleen veel tijd maar ook heel veel geduld. Het wild laat zich namelijk niet sturen. Corry heeft echter geen moeite om uren stil te zitten. Ze verveelt zich niet. Geur, geluid en voortdurende veranderingen van licht boeien haar. Ze vindt het altijd verrassend en spannend.

Naast fotograferen schildert Corry ook graag en goed. Prachtige aquarellen of afdrucken daarvan worden door Ko van passepartout voorzien. Deze afbeeldingen van edelheer, bonte specht of andere natuurvoorstelling worden verkocht na dialoog of wandeling. De opbrengst geven ze weer door aan mensen die het harder nodig hebben.

Het gaat om de liefde voor de natuur. Met kennis en enthousiasme gaan Ko en Corry op een bijzondere manier een band met de mensen aan. Deelnemers, jong en oud, maken op een indrukwekkende en soms humoristische manier kennis met legendes en sagen van de oude Veluwe. Sfeervol spreken ze over de bossen en de mossen, paddenstoelen en insecten. In regen of sneeuw, zomer of winter. Als je met Ko en Corry meegaat, dan krijg je het gevoel voor de natuur.

***Het is herfst, de natuur is in diepe rust.
Alles maakt zich klaar voor de winter.
Vlaamse gaaien verzamelen eikeltjes,
eekhoorns zoeken beukennotjes en we
stoken de kachel nog eens op.***

HENK

Mathilde van Hulzen

Je kunt met *LICHT* de duisternis vinden, *in jezelf*

Een echte Tweeling. Gewoon een gekke, moeilijke man. Henk Stolk (65) zegt het glimlachend over zichzelf. Na veertig jaar ondernemerschap in sportveldverlichting richt hij zich nu op verlichting in overdrachtelijke zin, met zijn eigen filosofie voor duisternis.

Charmant, welbespraakt, erudiet en flamboyant. Wie verder kijkt dan die eerste indruk ziet ook een onderzoekende geest, een scherp verstand en een spiritueel mens. Henk Stolk geeft het ruiterslijk toe: hij is een echte Tweeling. In zijn jeugd was hij competitief ingesteld en wilde graag uitblinken, liefst in een sport. Het omslagpunt kwam na een allesbepalende ontmoeting op zijn 28ste. Henk had een zeilboot en maakte wel eens een praatje met een andere jachtbezitter, een oudere directeur uit de

graanwereld. 'Op een keer zei hij tegen me: Henk jongen, geen pieken maar breed. Dat idee heb ik daarna levenslang met hart en ziel omarmd.'

Henk was jarenlang succesvol als directeur van een onderneming in sportveldverlichting. Sinds twee jaar woont hij met zijn vrouw vlak over de Belgische grens bij de Kalmthoutse heide. In de tussentijd heeft de verbreding er een dimensie bij gekregen: verdieping.

Oerkwaliteit

Henk werd in 1996 lid van de commissie lichthinder bij de Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde. Inmiddels is hij tien jaar voorzitter van deze commissie. 'Alle regels en wetten die we sindsdien hebben opgesteld om de lichthinder rond sportvelden te regelen, dat is natuurlijk mooi. Maar desondanks wordt het in ons land 's nachts ieder jaar 5% lichter. Overall branden lampen, vaak volledig doelloos. Toen ik daar echt over ging nadenken, borrelden bij mij vanzelf allerlei andere vragen naar boven. Waarom vinden we duisternis zo belangrijk? Wat betekenen licht en duisternis eigenlijk voor ons?'

Twaalf jaar geleden bezocht Henk een groot congres, met allerlei mensen en groeperingen die zich sterk maken voor meer duisternis. 'Ik kwam daar vertellen over grenswaarden, hoe je daarmee de duisternis bevordert en wat je kan doen met asymmetrische armaturen, al die technische babbels, dus ik was die belangrijke man met al dat weten over licht. En niemand kon uitleggen waarom Nederland steeds lichter wordt, terwijl we met z'n allen juist die duisternis willen. Gek hè.' Henk concludeerde dat er iets ontbrak: een theoretische onderbouwing van het feit dat mensen duisternis belangrijk vinden. 'Je bereikt meer door op te schrijven waarom deze oerkwaliteit voor ons een innerlijke noodzaak is, dan door iedereen te verplichten zich aan regeltjes te houden. Als je werkt vanuit innerlijke principes en waarden opent dat de deur naar creativiteit. En alleen door creativiteit kun je zaken echt veranderen.'

Dat idee leidde tot zijn filosofie voor duisternis. 'Nou, als je wilt dat het stil wordt om je heen, moet je zoiets schrijven!' lacht Henk. 'Mensen vinden dat heel moeilijk, zo'n filosofie. Zeker in de verlichtingswereld wordt vrijwel niet over dergelijke zaken nagedacht.'

Drie dimensies

Filosofie is een Grieks woord voor het verlangen naar wijsheid. Een filosoof probeert zelf de antwoorden op zijn vragen te vinden door zijn verstand te gebruiken. Dat is precies wat Henk een aantal jaren deed. Al snel kwam hij uit bij de zon, het heelal en onze ideeën daarover.

'De oude Griekse sterrenkundige Ptolomeus dacht dat de aarde in het middelpunt van het heelal stond. Later concludeerde Copernicus dat de aarde om de zon draait. Die ideeën over hoe de kosmos in elkaar zit, vormen een wereldbeeld. Bij Ptolomeus: alles draait om mij. Bij Copernicus: ik draai er omheen. Als je ons zonnestelsel van bovenaf bekijkt, lijkt dat inderdaad zo te zijn, dat de aarde om de zon draait. Maar dan ga je uit van een tweedimensionaal beeld. In werkelijkheid leven we in drie dimensies.'

In zijn eerste filosofie voor duisternis legt Henk uit hoe zo'n driedimensionaal wereldbeeld eruit ziet. De zon en de aarde zijn verbonden in een lemniscatische beweging, een soort oneindige lus in de vorm van het cijfer acht. In de wiskunde staat de lemniscate symbool voor oneindigheid.

'Je moet je voorstellen dat de aarde en de zon een oesterachtige 'acht'-beweging maken, al ronddraaiend op een denkbeeldige bol, want het heelal zelf is natuurlijk ook continu in beweging.' Henk doet het voor met zijn handen. 'Wij praten wel over 'boven' en 'onder', maar in het universum staat niets vast. Wiskundig is die lemniscatische beweging al eens beschreven, in 1984, en alle wetenschappelijke waarnemingen en berekeningen blijven ook overeen als je de kosmos

zo bekijkt. In 2004 heb ik een computerprogramma onder licentie gekocht, waarmee planetenbewegingen in de kosmos gedurende 20.000 jaar in beeld kunnen worden gebracht. Het mooie is: je wereldbeeld verandert dan plotsklaps volkomen! Je ziet meteen: wij zijn op weg naar de zon. De bewegingen zijn anders, driedimensionaal.'

Vier jaar geleden schreef Henk zijn tweede filosofie voor duisternis. Daarin gaat het om een ander godsbeeld. 'Aanvankelijk zien mensen door de duisternis van de zintuigen de natuurgoden. Dan komt het monotheïstisch beeld van het Christendom. Maar als je denkt vanuit de lemniscatische beweging van aarde en zon, geef je de duisternis een nieuwe plek. Duisternis is beangstigend, maar roept ook eerbied op. Zo kom je op een driedig godsbeeld. Duisternis is niet-licht. Duisternis is dus een aspect van mijn godsbeeld. Je kunt met licht de duisternis vinden, in jezelf.'

Resonantie

Zoeken is een grondhouding van Henk. 'Op mijn zestiende zat ik in de kerk tijdens de preek stiekem filosofische traktaten van Kant te lezen. Die preek was zo cliché, zo saai, daar had ik geen binding meer mee. Toen ben ik gestopt met naar de kerk gaan.'

Maar in 1998 werd hij lid van de Christengemeenschap, een op de antroposofie geïnspireerde beweging die naar vernieuwing streeft. Henk was toen 51. 'Mijn generatie vindt dat je je niet bezig moet houden met geloof. Kleur bekennen aan anderen, je verbinden met iets anders dan jezelf, dat doe je niet. Maar bij de Christengemeenschap vond ik de meeste ruimte voor het geestelijke zoeken. Het gaat om de innerlijke ontmoeting met Christus. Hem ga je zoeken. Ook andere gemeenschappen richten zich op dat oprechte zoeken, maar ik zie nergens anders zulke intensieve innerlijke en uiterlijke gedragingen om dat te bereiken. Dat heeft het mogelijk gemaakt dat ik lid van de Christengemeenschap ben geworden.'

Henk speelt op een enkelvoudige pedaalharp tijdens de dienst. 'Ik ben een echte amateur, dus dat is spannend en geweldig leuk. De pure toon op een harp is een wonder. En als je een snaar aanslaat, resoneren de andere snaren mee. Pythagoras had het al over die resonantie en noemde dat de sferenharmonie. Dat is dus kosmisch.'

Henks vrouw is ook lid van de Christengemeenschap. 'Zij staat direct achter mij ingeschreven in het aanmeldingsregister. Toen kenden we elkaar nauwelijks. We zijn pas later getrouwd. Heel bijzonder dat onze namen in dat register achter elkaar staan.'

Zon binnen, zon buiten

Terug naar de filosofie. Henk is zijn derde filosofie voor duisternis aan het schrijven. 'Daarin beschrijf ik dat onze innerlijke kern verband houdt met het beeld van de kosmos. Dus als je wereldbeeld verandert, verander je ook innerlijk. Wanneer dat meer aansluit bij de waarachtiger realiteit van de kosmos om ons heen dan wordt je daar zelf waarachtiger en werkelijker van. En dan gaat duisternis weer iets anders voor ons betekenen. Duisternis natuurlijk in overdrachtelijke zin. De kernvraag is: hoe staat mijn geest, mijn innerlijk, in relatie tot de kosmos? Het eindigt met het oude principe: zo binnen zo buiten, dat metamorfoseert tot zon binnen, zon buiten.' Henk stelt dat licht en duisternis een eenheid zijn. Het 'ik'

verkent zowel de zichtbare als de onzichtbare wereld in een lemniscatische beweging. Dat kun je vergelijken met die oestervormige verhoudingen in het rotatie-lemniscatisch wereldbeeld tussen aarde en zon. 'Je 'ik' pendelt steeds tussen de fysieke, zintuiglijke werkelijkheid en de spirituele wereld. In het gebied tussen licht en duister krijg je invallen, intuïties. Het 'ik' kan dus in een laag van weten en niet weten terecht komen. Dat doet elke mens in zijn activiteit van zijn 'ik' anders en daarom zijn we allemaal anders.'

'Het grappige is, we spreken 's nachts over duisternis, maar ons heelal is juist totaal doorlicht. Op foto's van de Melkweg zie je alleen maar lichtpunten. Wij wonen in een lichtzee,

niet in een duister heelal. Maar wij vinden het toch donker. Je beleving van de duisternis ontstaat dus door al dat licht. Dat komt in alle gradaties in de taal terug. Ik voel me licht vandaag, dat zegt iets over je ziel. Iemand met een licht gemoed. Of juist mensen met duisternis in hun ziel.'

Henk concludeert: 'Ik heb het begrip duisternis onderzocht, maar het is helemaal niet duister. Het is doorschijnend voor licht. Net zoals dat stilte het dragende element is voor geluid en woorden. Zoiets is duisternis ook voor het licht. En daarom hebben we duisternis nodig.'

Werken voor een lichtwezen

Henk noemt bijen 'lichtwezens'. 'Bijen zijn zo wijs, daar kun je je alleen maar over verwonderen. Ze vergaderen nooit zoals wij, maar iedere dag weten ze wat ze moeten doen. Hoe kan dat toch? Hoe kan het dat ze elkaar door een dans precies kunnen vertellen waar ze de juiste bloemen kunnen vinden? Daaruit blijkt wel dat we nooit het hele 'ik' zien van een wezen. We zien alleen de gevolgen en de werkzaamheid. Daardoor kunnen we dat 'ik' makkelijk negeren. Maar het aspect wat de bij als wezen bij zich draagt en ik niet zie, fascineert mij juist enorm. Want uit de werkzaamheid kun je de totaliteit van het wezen afleiden. Ook al zie je die totaliteit niet.'

Henk verbaast zich over de manier waarop bijen traditioneel worden gehouden, in rechthoekige bakken. 'Bijen bouwen van nature een eivormig nest in hun korf. Het ei is het oerbeeld van het leven. Maar wij bieden bijen een rechthoekig ei aan. Dat is toch onwerkelijk? Zoiets tast een wezen in de kern aan.'

Als zijn eigen gebaar naar het licht maakt Henk bolvormige bijenkasten, met een opening aan de onderkant. Deze Weissenseifener Hängekorben zijn ontworpen door de Duitse kunstenaar Günther Mancke. 'De vorm van die korf sluit helemaal aan bij het wezen van de bij. De bijenstal maakt een gebaar naar het licht, naar boven toe. Net als bomen.'

Henk raadt lezers aan om eens de website gaiabees.com te bezoeken. 'Daar zie je een imker gewoon in zijn zomerbloes met korte mouwen. Hij werkt in een zodanige verbinding met de bij dat die dieren hem niet steken. Voor zo'n verbinding met het wezen van de bij heb ik oneindige bewondering.'

‘Ik ben hier nog *lang* niet KLAAR!’

Ze heeft het in haar leven niet makkelijk gehad. Een paar keer heeft ze het zelfs bijna niet overleefd. Maar Djennish is iemand die niet bij de pakken neerzit. Ze blijft positief en optimistisch. ‘Ik ben supergelukkig met mijn man Jan-Willem en verder denk ik dat ik ben voorbestemd om een goede moeder te zijn voor Tim. Dat is mijn taak op aarde.’

Tien jaar geleden leerde Djennish (37) haar huidige man Jan-Willem kennen. ‘Ik zat wat te chatten, met in mijn achterhoofd dat er allemaal gekken rondlopen op internet. Dus het was meer een tijdverdrijf dan dat ik op zoek was. Maar toen raakte ik aan de chat met Jan-Willem. Na drie weken internetten gingen we elkaar sms-en en e-mailen en we leerden elkaar steeds beter kennen. Ik woonde in Capelle aan den IJssel en hij in Heino. Op een gegeven moment zei ik dat ik hem wel wilde ontmoeten en naar hem toe wilde komen. Dat vond ik veiliger dan andersom, want mijn huis is heilig. Dus ik stapte op een gegeven moment best wel zenuwachtig in mijn Peugeot. Ik kwam aan en het was meteen raak. Het was vanaf het eerste ogenblik goed. Na een half jaar ben ik bij hem ingetrokken.’

Slechte start

Djennish had een huwelijk achter de rug. ‘Dat was een hele slechte ervaring. Hij was een crimineel. Ik ben anderhalf jaar met hem getrouwd geweest, maar het leken er wel twintig. Misschien was ik op zoek naar een vaderfiguur die mij beschermde. Ik had een merkwaardige jeugd gehad. Mijn ouders kwamen vanuit Suriname eind jaren '60 naar Nederland, vóór de onafhankelijkheid. Na een paar jaar vertrok mijn vader, hij ging weer terug naar Suriname en ik bleef bij mijn moeder. Zij kreeg op een gegeven moment een nieuwe vriend, mijn stiefvader. Dat was een lapzwans van een vent die de hele dag op de bank lag bier te drinken. Als mijn moeder naar haar werk was, kwam hij naar mijn kamer. Ik was negen! Op een gege-

ven moment bleef ik liever in de kou in het park dan dat ik na school naar huis ging. Ik heb ook wel eens op de vierde etage van de flat waar we woonden op de balustrade bij het hek gestaan. Dan dacht ik: wat zou er gebeuren als ik nu sprong? Op een gegeven moment heb ik het op een vage manier toch tegen mijn moeder durven zeggen. Ze ging met hem in gesprek en dwong hem mij z'n excuses aan te bieden. Daarna heeft hij het nooit meer gedaan. Maar het tekent je toch. Mijn nichtje, een dochter van de zus van mijn moeder, woonde ook bij ons. Mijn moeder had haar in huis genomen toen haar zus in Spanje was omgebracht door haar man. Ik heb haar later wel eens gevraagd of onze stiefvader geen pogingen bij haar had gedaan. Ze vertelde dat hij het één keer had geprobeerd, maar dat ze toen meteen zijn hand uit haar onderbroekje had gehaald en had gezegd dat hij van haar af moest blijven. Dat was heel sterk van haar. Na zo'n jeugd en het mislukte huwelijk had ik wel een stuk bagage toen ik bij Jan Willem introk. Ik zei: "hier ben ik, ik kom bij je wonen maar ik wil niet dat je me iets kwalijk neemt of dat je met een vingertje wijst. Ik kom met m'n hele hachie bij je. We moeten het gewoon maar proberen." Jan-Willem is geweldig. Hij heeft me genomen zoals ik ben en me de tijd gegund.'

Revalideren, revalideren, revalideren

Djennish vond een administratieve baan in Zwolle. 'Maar op een gegeven moment, het was begin 2006, voelde ik me niet goed', vertelt ze. 'Ik heb het syndroom van Fahr. Dat is een erfelijke ziekte waardoor er een stoornis in de werking van het bijschildklierhormoon optreedt en je onder andere een calciumtekort oploopt. Als je dat zelf niet goed aanvult, dan kun je epileptische aanvallen krijgen, stijfheid in de spieren en kalkafzetting in de bloedvaten in bepaalde gebieden van de hersenen. Ik had mijn medisch dossier overhandigd aan mijn nieuwe huisarts met de vraag of hij de calciumwaarden goed bij wilde houden. Dat was niet gebeurd; hij keek wel naar de magnesiumwaarden en vitamine D, maar niet naar calcium. 's Nachts kreeg ik een epileptische aanval en 's morgens had ik helemaal geen motoriek en geen coördinatie meer. Ik kon ook niet meer goed praten. Je realiseert je helemaal niet wat er gebeurt. Ik heb in het ziekenhuis 92 uur op de stroke-unit gelegen omdat ze in eerste instantie aan een beroerte dachten. Ze konden ook niks vinden in mijn hoofd. Maar ik ben een doorzetter. Ik ben er weer bovenop gekomen. Revalideren, revalideren, revalideren. Eerst met zwaaiende benen en een looprekje. Het ging steeds beter gelukkig.'

Bidden

Maar het ging niet lang goed met de Djennish' gezondheid. 'Ik had altijd al last van mijn darmen, als gevolg van Endometriose. Dat is een chronische ziekte waarbij baarmoederslijmvlies zich buiten de baarmoeder hecht aan verschillende organen. Bij mij zijn dat de darmen. Oud bloed verkleeft, waardoor alles verstopt, het is heel erg pijnlijk. Meestal ging de pijn wel weer over, maar toen niet, begin 2007 was dat. Ik kon niets meer. Uiteindelijk werd ik jankend van de pijn opgenomen. Het was zo erg, ik wilde dood. Ik las iedere keer psalm 23, was de hele tijd aan het bidden terwijl ik helemaal niet religieus ben. Na allerlei onderzoeken werd ik geopereerd: er werd vijftien centimeter van mijn darm weggenomen. Eerst leek het goed, maar toen bleek er ontlasting in mijn bloed te zijn gekomen: ik zwol helemaal op. Bij de tweede operatie zei de arts tegen mijn moeder dat ze maar moest bidden. Uiteindelijk ging het langzamerhand weer goed met me. Jan-Willem heeft me er echt doorgesleept. Maar ik moest weer helemaal op krachten komen. Ik was twintig kilo afgevallen en ik had een tijdelijke stoma. Jan-Willem voerde me ijs en pizza en allemaal lekkere dingen. Dat was wel grappig.'

Weer een operatie

'Drie jaar geleden bedachten we dat we toch wel graag kinderen wilden', vertelt Djeenish. 'Op de normale manier lukte het niet, dus we besloten IVF te proberen. Maar alles ging weer helemaal mis door de Endometriose. Eerst dachten ze dat ik de Mexicaanse griep had, daarna dachten ze dat het een tumor in de buik was, maar een toen constateerde een specialist dat het allemaal endometrioseabcessen en -cysten waren. Ik had een ontstekingswaarde van 700 mg/l terwijl die normaal rond de 10 mg/l moet liggen. Uiteindelijk ben ik weer geopereerd. De specialist heeft alles schoongemaakt en doorgespoeld en het nog mooier dichtgemaakt dan het was na die andere operaties. Van te voren wilde de specialist de stoma aftekenen, en toen moest ik zo huilen. Ik zei dat ik graag een kind wilde baren, maar dat dat niet ten koste van alles moest. Ik had al een keer een tijdelijke stoma gehad, ik wilde niet een permanente stoma. Daar heeft de specialist rekening mee gehouden. Na de operatie ging het weer de goede kant op.'

Het ouderschap

'Begin november 2009 hebben we ons aangemeld bij een adoptiebureau', vertelt Djennish. 'We hadden het heel goed overlegd. Jan-Willem stond er helemaal achter, dat deed mij goed. In juni 2011 was alles rond voor de adoptie. Dat is een verschrikkelijk ingewikkeld gedoe, alles gaat niet zomaar en het kost veel geld. We wilden graag een Romaans kindje uit Bulgarije.' Maar het lot beschikte anders. 'We werden gebeld. De zoon van een broer van mijn moeder had in een psychiatrische instelling een vrouw zwanger gemaakt. Beiden psychotisch, beiden voor het leven in de psychiatrie. Ze zouden zelf niet voor het kind kunnen zorgen: de vader wilde er zelfs helemaal niets mee te maken hebben, die was al meer dan twintig jaar ziek en vraagt constant isolatie aan voor zichzelf. De moeder was 42 en vroeger zwaar aan de drugs geweest. Ze zat er al vijftien jaar. Ze was al vier maanden zwanger toen het ontdekt werd en ze wilde het kind aan haar moeder geven, als cadeau: een eerste kleinkind. Zo denken die mensen, die denken niet helder. Maar die moeder was natuurlijk al op leeftijd en kon er helemaal niet voor zorgen. Omdat men wist dat wij

met adoptie bezig waren, belde men ons. Jan-Willem en ik hebben zorgvuldig overlegd en we besloten het te doen. Het is gek, ik moest daar best over nadenken: sommige vrouwen in de psychiatrie krijgen wel vier kinderen die allemaal steeds worden weggehaald, en mensen als ons lukt het gewoon niet.'

Een kindje!

De Raad voor de Kinderbescherming was superblij met Djennish en Jan-Willem. 'Alles werd geregeld. Tim zou op 21 november geboren worden, maar is op 9 november met de keizersnee gehaald omdat de moeder zei dat ze niks meer voelde. We hebben hem na drie dagen mee naar huis mogen nemen. Zo'n klein hummeltje. We stonden bij z'n bedje en we dachten: we hebben ineens een kindje! Dat was wel wennen. Ik vond het doodeng in het begin, ik was heel onzeker. Maar dankzij de geweldige kraamhulp was ik daar snel overheen. Ze zei steeds dat ik het goed deed, ze gaf me zelfvertrouwen. We zijn twee keer op bezoek geweest bij Tim's biologische moeder. Ze was heel zenuwachtig, maar het ging heel goed. Ze gaf hem de fles en bij het laatste bezoek hebben we elkaar omarmd. Ze was heel blij met ons, dat was wel super. Dat was voor het laatst dat we haar gezien hebben. Op 4 augustus is ze 43 jaar geworden. In de nacht van 7 op 8 augustus heeft ze zich opgehangen. Verschrikkelijk.'

Op het lijf geschreven

'Wij hebben hem Tim genoemd', zegt Djennish. 'Tim komt van Timotheus. Het staat voor verering, ere aan god. Dat wij hem in onze armen mochten ontvangen is echt een godsgeschenk, zo ervaren wij dat. Jan-Willem is gereformeerd opgegroeid, ik katholiek. We gaan niet naar de kerk, maar geloven op onze eigen manier. Geloof zit in je, het gaat over liefde geven, over leven met normen en waarden. Tim is katholiek gedoopt, we vinden dat hij er wel wat van mee moet krijgen, zodat hij later bewust kan kiezen.' De moederrol is Djennish op het lijf geschreven, dat kun je zo zien. Terwijl ze vertelt, geeft ze Tim een papje. Tussen de hapjes door zit hij tevreden te keuvelen. 'De Kinderbescherming komt af en toe, maar ze zien gewoon dat het goed gaat. Op dit moment zijn we bezig met de voogdijprocedure. De adoptieplannen hebben we opgeschort. Maar misschien komt er nog wel eens een broertje of zusje voor Tim.'

Djennish denkt na. 'Ik heb zoveel meegemaakt. Ik ben zo ziek geweest, meerdere malen heb ik het nauwelijks overleefd. Het is zwaar geweest. Maar het is zoals mijn moeder zei: "kind, ze hadden nog geen plek voor jou in de herberg daarboven, ze hebben je weer teruggestuurd". En zo voel ik het ook. Ik ben hier nog lang niet klaar. Ik ben ook niet een type dat in de dingen blijft hangen. Ik wil verder, ik wil vooruit kijken. Ik ben heel supergelukkig met Jan-Willem. Sommige mensen groeien uit elkaar door crisis en ellende; wij zijn alleen maar naar elkaar toe gegroeid. Ik heb mijn plek bij hem gevonden. En verder denk ik dat ik gewoon ben voorbestemd om moeder voor Tim te zijn. Dat is mijn taak op aarde. Ik moet voor hem zorgen zodat hij kan opbloeien tot een mooi mens.'

‘Misschien **MORGEN.** Of *overmorgen...*

Michael vertelt: ‘In december loop ik altijd door de straten. Het is dan donker. De lantaarns branden en zo tegen vijf uur zijn vaak de gordijnen nog open. Dan loop ik langs de huizen en ik kijk naar binnen. Vaders en moeders zie ik dan met kinderen. Vaak zie ik gedekte tafels en waxinelichtjes die branden. Het ziet er allemaal zo gezellig uit. Ik kijk naar iets wat ik niet ken. Ik fantaseer er prachtige verhalen bij...

Die mensen zijn vast allemaal erg gelukkig. Ze houden van elkaar. Hun kindjes hebben mooie kleren en vast ook heel veel speelgoed. Of zouden die kindjes ook seksueel misbruikt worden en worden opgesloten in de kelderkast?

Thuis hadden wij altijd genoeg geld. Mijn vader was directeur van een middelgroot bedrijf. Mijn moeder was psychisch patiënt. Ze was wel lief maar heel labiel. Mijn vader... ja, wat zal ik er van zeggen. Google maar eens op psychopaat en je weet genoeg. Mijn vader misbruikte mijn zusje. Vond hij normaal want mijn moeder voldeed niet aan haar verplichtingen. Tja, en als man heb je toch je behoeften, vond mijn vader. Terwijl hij zijn lusten botvierde op mijn zusje, werd ik opgesloten in de kelderkast.

En ik? Ik was het toetje voor een vriend van hem. Ik was een klein, tener ventje. Een jongetje voor de heb. Zo zei hij het altijd. Mijn vader was er trots op dat hij zijn zoon kon delen met zijn vriend.

Door dit alles ben ik wat verknipt geworden. Ik pas niet zo goed in een stramien. Ik wil het wel maar het lukt me niet.

Dus loop ik door de straten. Kijk naar binnen en droom. Ik heb ook een andere kant in mij. Dan zou ik het liefst aanbellen bij zo’n gezin en alles kapot willen maken. Dan voel ik zo’n woede in mijn lijf; dan wordt het gek in mijn hoofd. Op zo’n moment is er voor mij maar een oplossing: drugs.

Ik wil wel van de drugs af maar de realiteit doet zo’n pijn. Ik kan het nog niet... Misschien morgen wel. Of overmorgen...’

Jenny Kamps is deskundige op het gebied van wonen en werken met zwerfjongeren

Janny Notmeijer - Tropische liefde

Met *GROVE*
kwast

Hoe het begon

Janny Notmeijer (1943) was de eerste Amsterdamse Kunstenaar met een verstandelijke beperking. Ze werd ook als zodanig erkend door het Singermuseum. Begeleider Henk Rikkert zag al vroeg haar talenten en begon haar schildersdoeken en verf aan te bieden. Dit waren in het begin houten panelen die beschilderd werden met plakverf. Maar al snel werden haar schilderijen opgemerkt door Karin Verboeket, toenmalig directeur van het Singermuseum, die toen op zoek was naar de echte kunstenaars binnen het culturele aanbod van dagcentra voor mensen met een verstandelijke handicap. We spreken over begin jaren negentig van de vorige eeuw. Een aantal landelijke initiatieven waren bijna tegelijk begonnen. Initiatieven om met een groep getalenteerde mensen met een verstandelijke handicap een schildersgroep te beginnen met als doel dat hun werk als kunst

zou worden ervaren. Kleinschalige collectieven in het centrum van de stad met aan de straatkant een Galerie en achter een Atelier waar de nieuwe kunstenaars achter hun ezel hun kunst aan het maken waren. Veel initiatieven vonden later navolging.

Eyeopener

Het bijzondere van de eerste Galerie/Ateliers was dat het gebeuren op een natuurlijke manier ontstond. Het enthousiasme van begeleiders bij het ontdekken van de verscholen talenten was de belangrijkste drijfveer. De nieuw ontdekte talenten aan de buitenwereld laten zien was vaak de opening naar een Galerie. Dit was in de zorgwereld een geheel nieuw fenomeen. In de psychiatrie was het al langer aan de gang maar in de wereld van de verstandelijk gehandicaptenzorg was dit pas mondjesmaat gaande. De eerste tentoonstelling in het Singermuseum "Zonder Omweg" was voor veel mensen een eyeopener. Zeker voor de Directieleden van de stichtingen waaronder de beginnende Ateliers vielen.

Kopiïsten

In veel gevallen werd er na het zien van de kunstwerken in een echt museum pas toestemming gegeven om een Galerie te openen. Zo ook in Amsterdam waar inmiddels rond om Janny Notmeijer niet alleen een Atelier was gevormd met een getalenteerde groep beginnende kunstenaars, maar ook een Galerie waar hun werk geëxposeerd en verkocht werd. Lange tijd was het werk van Janny Notmeijer een belangrijke trekpleister in de etalage van deze Galerie. En nu nog zien we in het kielzog van deze beginnende initiatieven de Janny Notmeijer kopiïsten landelijk terug op ansichtkaarten van veel Ateliers.

Driedubbel dansje

Janny was verzot op het schilderen van vriende mensen, soms rechtstreeks vertaald uit bladen als de Playboy en de Playgirl. Maar altijd op haar bijzondere pure manier, zonder dat zij bezig was om zich te reflecteren aan andere kunstenaars. Rechtstreeks uit de pot kwakte ze met een grove kwast de kleuren op het doek. Sprak met de materie en de personen die zij creëerde op het doek. Maakte een driedubbel dansje om haar ezel als het haar weer gelukt was. En stapte met een big smile op haar bewonderaars af als deze belangstelling toonden voor haar werk. Nog altijd staan haar werken in Amsterdam op stok.

Janny zelf is gestopt bij haar Atelier. Twintig jaar dagelijks met schilderen bezig zijn en vier dikke Multomappen met foto's van al je verkochte werk mee krijgen is niet niks. Is ze nu aan het rentenieren? Nee, dat niet. Daarvoor moet er nog heel wat gebeuren binnen de zorg.

Zelfs haar multomap staat nog in de kast van het Atelier.

Bert Schoonhoven,
Galeriehouder Amsterdam-Outsider-Art.nl

Jong zwanger: 'Een *TWEELING*? Dat kan er dan OOK NOG WEL BIJ!'

Het zal je maar gebeuren, nauwelijks van de middelbare school af en ontdekken dat je zwanger bent. En dat niet alleen, bij de eerste echo blijkt het om een tweeling te gaan! Het overkwam Jochem en Larissa toen ze twintig en achttien jaar waren. Nu de tweeling drie jaar oud is, is Larissa opnieuw zwanger, dit keer van een eenling.

Jochem en Larissa ontmoeten elkaar via gezamenlijke vrienden. Larissa: 'Ik vond hem meteen al wel leuker dan de rest, maar toen bleef het daar nog even bij. Ik had net zo'n leuk groepje waar ik mee om ging, ik wilde niet gaan stoken. We zijn eerst een half jaar normaal met elkaar omgegaan, maar daarna is er toch wat van gekomen.'

Plotseling zwanger

Larissa: 'Toen Jochem en ik een maand of vier een relatie hadden, kwam ik door problemen met mijn ouders bij zijn ouders in te wonen. Het was dus gelijk al best wel serieus. Toen we een paar maanden later nét samenwoonden in ons eigen huisje bleek ik zwanger te zijn. Ik was er totaal niet mee bezig en dan kan het blijkbaar toch, en hoe!'

Jochem: 'Ik besepte het allemaal pas echt tijdens de echo, en toen bleek meteen dat het een tweeling was, je zag heel duidelijk twee bewegende mensjes. Na de schok duurde het niet zo gek lang voordat ik aan het idee gewend was, ik denk een week of twee. Ik heb nooit negatieve dingen gedacht eigenlijk.'

Larissa: 'De zwangerschap zelf was het meest schokkend, dat het een tweeling bleek voelde als "dat kan er dan ook nog wel bij". Ik was al bijna dertien weken zwanger en ik had zo iets van: we gaan er gewoon voor. Ik was nog net niet aan een studie begonnen omdat ik gezakt was voor het gymnasium, ik zat toen nog te wachten op herexamens. Toen ik zwanger bleek veranderden alle plannen natuurlijk, het gymnasium heb ik niet afgemaakt. Alles viel op zich

wel op zijn plek. Ik geloof toch wel een beetje in voorbestemming: alles valt vaak best wel plotseling in elkaar en past dan precies.'

Wildvreemden

Larissa: 'Mijn ouders vonden me te jong voor kinderen, Jochems ouders reageerden hartstikke leuk en enthousiast. De gezamenlijke vriendenclub vond het vooral jammer. Ik was er bijgekomen om op zaterdag mee uit te gaan, en dat kon nu niet meer. Ze snaptten het niet en vonden het niet interessant. Wij vonden uitgaan niet meer interessant, dus dan groei je uit elkaar. We zijn bijna iedereen van die groep kwijtgeraakt, met een paar hebben we nog contact.'

Jochem: 'Je merkt wel wie je echte vrienden zijn. Na de geboorte van de meiden hebben we die hele vriendengroep een kaartje gestuurd maar bijna niemand kwam langs. Achteraf gezien waren het meer drinkmaatjes, het was altijd leuk maar zodra er iets moeilijks was hoorde je er niet van.'

Larissa: 'Van mensen op straat die mijn dikke buik zagen kreeg ik ook veel reacties, wildvreemden vroegen me dan of het gepland was. Dat vond ik wel raar, aan iemand van veertig vragen ze dat niet. Ik ben niet op mijn mondje gevallen en

zei dan bijvoorbeeld 'vroegen ze dat ook aan u toen u zwanger was?' Ik vond negatieve reacties niet echt belangrijk, wij waren bezig met ons eigen gezinnetje en verder was alles bijzaak. De mensen die langs wilden komen waren welkom, en wilden ze ons niet meer zien, nou dan niet. Ik ben heel makkelijk, je accepteert het of je accepteert het niet.'

Zware nachten

Larissa: 'Na de bevalling was Luna eerst nog te klein dus we bleven met z'n drietjes in het ziekenhuis. Toen we thuiskwamen was het even wennen natuurlijk maar we hebben veel gehad aan de kraamhulp.'

Jochem: 'De eerste nacht thuis herinner ik me nog heel goed, dat was wel zwaar. Jasmijn lag aan mijn kant van het bed op onze slaapkamer, ze moest de hele tijd huilen tenzij ik mijn vinger in haar mond stak om er aan te kunnen sabbelen. Telkens als ik dan weer in slaap viel en mijn vinger dus wat wegakte begon ze weer te huilen. Na die eerste weken konden we al snel een beetje afbouwen met voeding geven en werd het rustiger. Gelukkig zijn ze precies aan het begin van de zomervakantie geboren en was ik dus vrij tijdens de zwaarste tijd. Nu is alles een stuk makkelijker, vooral als ze met elkaar spelen voel ik me soms bijna overbodig.'

Geen oppas

Larissa: 'Qua opvoeding doen we eigenlijk gewoon wat ons goed lijkt. Bij mij mogen ze sommige dingen wel die ze bij Jochem niet mogen en andersom. We hoeven ook niet hetzelfde te zijn, we zijn allemaal verschillend.'

Jochem: 'De meiden zoeken soms de grens op, een soort pubertijd, ze dagen je echt uit. Als ze dan bijvoorbeeld met de DVD-speler spelen denk ik "ik kan in plaats van ze telkens tegenhouden ook maar beter gewoon uitleggen hoe het werkt zodat ze het niet kapot maken".'

Larissa: 'Ik wil geen oppas, dat wil ik echt niet. Het zijn mijn kinderen dus ik voed ze op en niemand anders. Ik werkte in de begintijd altijd in het weekend omdat Jochem doordeweeks studeerde. We zagen elkaar toen bijna nooit, hij was van maandag tot en met vrijdag weg en ik in het weekend. Vooral toen hij lange dagen stage liep zagen we elkaar nauwelijks. Nu werken we allebei vier dagen per week op de afdeling klantencontacten van een vervoersmaatschappij en zien we elkaar veel meer. We werken op dezelfde dagen maar in wisselende diensten zodat één van ons altijd thuis is. Daarnaast zijn we dus drie dagen tegelijkertijd thuis.'

Balletjes hoog houden

Larissa: 'De voordelen van jong moeder zijn is dat je veel kunt ondernemen met de kinderen omdat je zelf nog wat flexibeler bent. Je krijgt ook meer tijd met ze mee. Ik zie ze al vanaf mijn achttiende, dat is een stuk langer dan als je bijvoorbeeld op je veertigste moeder wordt. Als je ouder bent zijn natuurlijk sommige dingen beter geregeld, je hebt een huis en meer geld, maar het is maar net wat je belangrijk vindt voor jezelf. Kinderen groeien wel op, je hebt niet per se een groot huis en veel geld nodig.'

Jochem: 'Je hebt minder vrijheid dan leeftijdsgenoten en je moet alles beter plannen. Ik wil bijvoorbeeld een motorrijbewijs halen en dat kan niet zomaar eventjes. Het leukste van jong vader zijn is dat ik alles goed meekrijg, ik denk dat de herinneringen aan mijn eigen jeugd ook nog veel verser zijn. Ook kan je meer ondernemen met de kinderen dan als je ouder bent.'

Larissa: 'Voordat ik zwanger werd ging ik drie keer per week uit en ging ik alle festivals af. Ik wilde altijd dingen ondernemen om maar van huis weg te zijn en ik had nooit rust in mijn lijf. Nu zit ik veel meer thuis met de meiden, ik doe nog genoeg leuke dingen, maar gewoon minder. Soms denk ik als ik het er met mensen over heb nog wel "ja, die tijd was leuk", maar ik mis het tot diep in de nacht uitgaan en me klem zuipen eigenlijk helemaal niet. Ik ben rustiger geworden, alles is nu duidelijk en gestructureerd. Ik voel me niet gestrest door de meiden. Als ze lastig zijn dan denk ik bijvoorbeeld "ach over tweeënhalf uur gaan ze slapen". Soms kun je ze wel achter het behang plakken maar dat duurt nooit lang. Jasmijn is net Jochem, heel rustig en op zichzelf, Luna loopt altijd vooraan en heeft een grote mond.'

Jochem: 'Wat nu echt anders is, is dat je echt iets moet opbouwen. Toen ik aan mijn studie vliegtuigonderhoud begon deed ik maar wat, ik had geen plan. Door de komst van de

meiden moest ik echt die opleiding afmaken. Anders heb je geen opleiding, maar wel een grote schuld én kinderen. Je kan niet zomaar wat doen, je moet zorgen dat je alle balletjes hoog houdt.'

Larissa: 'Onze relatie is niet veranderd door de kinderen. We kenden elkaar voordat we een relatie kregen al, dus we wisten wat we aan elkaar hadden. Tussen ons is alles hetzelfde gebleven, we zijn nog steeds dezelfde personen. Wel zijn vriendschappen veranderd, ik ga nu voornamelijk om met mensen van halverwege de dertig, met kinderen. Leeftijdsgenoten van begin twintig praten alleen maar over hoeveel ze gezopen hebben en hoeveel ze hebben uitgegeven aan een onbelangrijk stuk kleding, niet mijn ding. Met vrienden van halverwege de dertig kan ik over andere dingen praten en die begrijpen het gewoon als je even geen tijd hebt of niet weg kan. Een enkele vriend van vroeger zien we nog ongeveer één keer per week, die komt dan langs voor een biertje, dat is wel leuk.'

Broertje of zusje

Larissa: 'De meiden gaan straks al naar school, dan is het in principe niet meer nodig om die wisselende diensten te draaien zoals we het nu doen. Maar juist omdat het goed geregeld is kan een nieuw kindje nu nog, qua werk blijft alles dan voorlopig hetzelfde. Als we het nu niet doen dan komt het er niet meer van. Ik wil niet dat er tien of twaalf jaar tussen de meiden en hun broertje of zusje zit, dan hebben ze niets meer aan elkaar. Het lijkt me heel rustig dat ik nu één baby krijg, ik ben gewend aan twee, ik kan me er niets bij voorstellen maar voor één baby te zorgen.'

Jochem: 'Een baby zal wel weer even stressen worden, het moet nog een beetje doordringen, ik denk er nog niet zo gek veel over na. Volgende week is er weer een echo, dan zal het besef wel komen.'

Larissa: 'Ik heb nooit zo'n goed beeld van hoe de toekomst eruit ziet. Als je me dat op mijn zeventiende had gevraagd had ik gezegd dat ik nu in Amsterdam zou wonen en werken. Ik had me destijds opgegeven voor de studie Facility Management, dat is hem dus niet geworden. Nu wil ik in de toekomst nog wel aan een studie beginnen, maar ik weet nog niet zo goed wat. Ik heb mijn gymnasium niet gehaald, maar kan wel een hbo-opleiding doen. Kinderpsychologie lijkt me heel interessant, dat komt natuurlijk door de meiden. Je verdiept je er toch in waarom ze op bepaalde momenten boos worden en zo, dan zoek ik dat op, dat vind ik interessant. Wat de toekomst verder betreft ben ik niet iemand die beren op de weg ziet. Aan piekeren heb je niets. Ik heb altijd zoiets gehad van 'we komen er wel door, het zal niet altijd makkelijk zijn, maar het gaat wel lukken.'

VERGETEN

Als ik bij haar naar binnen wil, komt de deur niet verder dan een centimeter of twintig. Haar rollator staat in de weg.

“Sorry,” roept ze, wankelend aan het aanrecht.

“Maakt niet uit,” antwoord ik vrolijk. “Ik kom u alleen even een boterhammetje klaarmaken.”

We wisselen van plek; zij bij de rollator en ik aan het aanrecht. Ik weet precies wat ze wil: een boterham met kaas en roggebrood, een cracker en een kop koffie. Terwijl ik smeer, kletsen we wat.

“Hoe gaat het met je piano, Janneke?” vraagt ze bijvoorbeeld. Ze houdt van muziek en heeft mij al wel eens horen spelen. Ik vertel over de muzikale projecten die me bezighouden en ze luistert geïnteresseerd.

Ik druk op het middelste knopje van de Senseo en zet alvast een kopje klaar.

“Twee cupjes melk toch?” vraag ik naar de bekende weg terwijl het water langzaam warm wordt.

“Wat weet je dat nog goed,” roept ze verrast uit.

“U wilt toch altijd twee cupjes melk in uw koffie?” zeg ik.

“Ja, maar ik wilde dat ik dingen zo goed kon onthouden,” reageert ze bijna melancholisch.

“Mevrouw, u onthoudt toch ook nog veel! U weet mijn naam nog, en dat ik piano speel.”

“Dat klopt,” zegt ze, “maar ik onthoud niet zo veel als ik zou willen.”

“Ja, maar u bent geen...”

Ze laat me mijn zin niet afmaken.

“Zestig meer,” zegt ze.

En dat is precies wat ik wilde zeggen. Ik vervolg: “Hoe oud bent u nu ook alweer?”

Ze kijkt me quasi-verontwaardigd aan.

“Dat ga ik jou toch niet vertellen! Maar hoe jong ben jij eigenlijk?”

Ik plaag haar terug: “Dat vertel ik alleen als u mij vertelt hoe oud u bent.”

Ze is zevenentachtig en ik ben negenentwintig.

Het water in de Senseo kookt en ik druk op het linkerknopje. Het typerende geluid klinkt en een waterig goedje druppelt in het kopje.

“Ziet u dat nou, mevrouw?” lach ik. “Met al ons geklets ben ik helemaal vergeten een koffiepad in de machine te doen!”

En daar hoefde ik geen zevenentachtig voor te zijn.

Janneke Pelle werkt in zorg en horeca, is koorpianiste, recenseert theatervoorstellingen en geeft elke week Nederlandse les aan een inburgerende leeftijdgenote. Bovenal houdt ze van mensen en hun verhalen. Hierover schrijft ze op <http://weblog.theefiets.nl>.

Over *saamhorigheid* en *noaberschap*

Als je tussen Hoogeveen en Emmen van de snelweg afslaat richting Gees, dan kom je in een andere wereld terecht. Een wereld waarin het totaal niks uit lijkt te maken wat Rutte en Samsom allemaal dreigen te verzinnen. Of wie president van Amerika is. Of dat er buitenaards leven is ontdekt op een verre planeet. In het Drentse Gees ploegt de boer gewoon voort, welke kant de wereld ook opdraait. Gert de Groot woont er, samen met zijn vrouw Liesbeth en zijn twee zonen Thies en Mart in een prachtige, grotendeels zelf verbouwde boerderij. Ze hebben er hun plek gevonden.

‘Kijk’, zegt Gert. ‘Waar nu de keuken is, daar stonden vroeger de koeien. Dit is de greppel. De vorige bewoonster heeft er haar leven lang gewoond, tot ze op tachtigjarige leeftijd naar een bejaardenhuis ging. Ze woonde in het voorste stukje; daar had ze een piepklein keukentje, een piepklein slaapkamertje en een piepkleine woonkamer. Het was een keuterboerderij, zoals er hier in Gees veel staan. We hebben het plafond eruit gehaald, de deel bewoonbaar gemaakt, de bovenverdieping verbouwd met slaapkamers en een badkamer, nieuwe vloeren met vloerverwarming gelegd en alles wat er nog meer nodig was.’ Resultaat is een prachtige mengeling van oud en nieuw die mede door de balken en de hoogte van het plafond sjiek en stijlvol aandoet. Het uitzicht op de landerijen, de boerderijen en de oneindige einder daartussen, maakt het tot een zeer indrukwekkend geheel. Alhoewel Gert er als nuchtere Drent zelf zeer bescheiden over doet.

Gert werd 43 jaar geleden geboren in Klazienaveen. ‘Toen ik vier jaar was, zijn we verhuisd naar Assen en daar ben ik opgegroeid. Ik ging er naar de kleuterschool, naar de lagere

school en naar de MEAO. Ondertussen werkte ik bij mijn vader in de SPAR Supermarkt die hij exploiteerde. M’n pa was een harde werker die van mij en mijn tien jaar oudere zus ook verwachtte dat we onze handjes lieten wapperen. Hij is in 1990 op 59-jarige leeftijd overleden aan kanker en dat heeft diepe indruk op ons gemaakt. Het heeft een poos geduurd voordat mijn moeder haar draai weer kon vinden, maar nu is ze een zeer vitale vrouw van 81 die zich prima weet te redden.’ Na de MEAO vertrok Gert naar Groningen om daar Communicatie te studeren op de HEAO. ‘Communicatie vond en vind ik nog steeds heel interessant. Ik vind het leuk om na te denken over hoe je mensen kunt bewegen om iets te gaan doen of anders te gaan nadenken. Vooral de persoonlijke communicatie boeit mij: de omgang met mensen. Dat vind ik leuker dan het maken van folders en websites, alhoewel dat er natuurlijk ook bijhoort. Dat contact met mensen heb ik denk ik toch van mijn vader geërfd. Hij vond dat in zijn werk ook heel leuk.’ Na de HEAO vertrok Gert nog naar Salzburg, om daar een half jaar aan de universiteit te studeren. ‘Oostenrijk klinkt misschien niet zo spannend, maar ik hou heel erg veel van skiën, en het leek me gewoon leuk daar. Dat was het ook. De studenten daar vonden het heel stoer: ze zouden zelf niet zo gauw naar het buitenland gaan. Oostenrijk was best dorps eigenlijk, maar ik heb er een hele leuke tijd gehad.’

Naar Doetinchem en weer terug

Na de studie werkte Gert een tijdje bij een evenementenbureau. ‘We organiseerden beurzen en symposia en zo. Maar na een jaar had ik het wel gezien.’ Op de HEAO hadden hij en Liesbeth elkaar ‘ontdekt’. ‘We hadden afgesproken dat we zouden gaan wonen in de plaats waar de eerste van ons een baan vond. Dat bleek Liesbeth te zijn: ze vond een baan als communicatieadviseur bij de gemeente Doetinchem. Ik schreef me in als werkzoekend bij uitzendbureau Start, maar de vestigingsmanager aldaar vroeg of ik niet intercedent wilde worden. Hij had dezelfde opleiding gedaan als ik, dus we hadden wel een klik.’ En zo geschiedde. ‘We zijn daar vier jaar blijven plakken. Het was er leuk, we hadden er een vriendenkring opgebouwd, maar we wilden altijd nog wel weer een keer terug naar het noorden. Liesbeth heeft daar ook haar roots liggen, ze komt uit Hardegarijp.’ De afspraak van wie het eerst een baan vond, stond nog steeds. Weer was het Liesbeth: ze vond nu een baan als woordvoerder bij de gemeente Emmen. ‘Ik ben toen in Emmen aan de slag gegaan bij uitzendbureau Start’, vertelt Gert. ‘Maar ik had wel in mijn achterhoofd dat ik nog steeds eens een echte communicatiebaan wilde. Ik had bij Start wel eens een keer een wervingscampagne op poten gezet, maar het accent lag op personeel- en organisatieaspecten. Bij Start maakte ik de overstap naar het echte communicatievak. Ik ben twee jaar werkzaam geweest op de regionale communicatieafdeling van Start, maar toen de afdelingen gebundeld werden in Gouda, ben ik ermee gestopt. Via een ex-collega van mij ben ik als communicatiemedewerker bij Landstede terechtgekomen, een ROC met kinderopvang, welzijn en ook kringloop in Zwolle. Daar werk ik nu alweer elf jaar. Dat is best wel lang voor mijn doen, maar ik vind het er nog steeds heel leuk.’

Het platteland

Gert en Liesbeth woonden in het centrum van Emmen, in een huisje uit 1918. ‘Het was leuk wonen daar, het was nostalgisch, met zo’n ouderwetse gevel en van die en suite deuren’, vertelt Gert. ‘We hadden het zelf helemaal verbouwd. Maar het was wel heel erg klein. Vooral toen eerst Thies en twee jaar later Mart werden geboren. Toen in 2006 een projectontwikkelaar ons een goed aanbod deed, zodat hij op de plek van ons huis en de twee naastgelegen panden een appartementen-

tencomplex kon realiseren, hebben we niet lang nagedacht. Het was een onverwachte mogelijkheid om een droom waar te maken: ooit nog eens in een boerderijtje op het platteland te trekken.' Ze hadden een paar jaar de tijd om te zoeken. 'Ik fiets graag en was op een van mijn tochten wel eens door Gees gekomen. En toen hier een boerderij vrij kwam, hebben we de stap gewaagd.'

Samen verbouwen

In vier jaar tijd toverden Gert en Liesbeth de oude keuterboerderij om tot een prachtig, uniek huis met een geheel eigen uitstraling. 'Ik hou van klussen', zegt Gert. 'Het is echt ontspanning voor mij. Ik zit op het kantoor veel achter de computer en dan vind ik het gewoon heel fijn om 's avonds en in de weekenden nog eens lekker aan de gang te gaan. Op de bank voor de televisie hangen is niks voor mij. Dat heb ik dus van mijn vader meegekregen: de handjes laten wapperen. En Liesbeth doet ook gewoon mee, die is niet te beroerd om een kruiwagen vol bakstenen rond te sjouwen bijvoorbeeld. We hadden wel een rietdekker voor het dak en een aannemer die de basis dingen deed, maar we hebben toch veel zelf gedaan: ik vond het bijvoorbeeld ook leuk om de elektriciteit en de waterleidingen aan te leggen. Soms begon de aannemer met een klus en dan maakte ik het af. Vier jaar geleden hebben we dit huis gekocht en nu zijn we zo'n beetje klaar. We zijn er superblij mee.' En de kinderen ook. 'Die bouwen hutten, ze voetballen in het gras, ze zijn constant buiten eigenlijk. Vanmorgen stonden we te kijken hoe ze naar school de straat uit fietsten met z'n tweeën, Thies van negen en Mart van zeven, en toen zeiden we: wat zijn het eigenlijk grote kerels al. Terwijl ze voor ons gevoel eigenlijk nog maar net geboren zijn.'

Gees en hoe het zo gekomen is

Zoals elk dorpje op het platteland, heeft ook Gees te maken met vergrijzing. 'Jonge mensen vestigen zich hier niet zoveel', vertelt Gert. 'Die moeten eerst nog de wereld ontdekken. Je gaat hier wonen als je je wilt settelen, zoals wij. En verder wonen er veel senioren. De middenstand trekt weg, de laatste Spar-supermarkt is vorig jaar gesloten. Voor de dagelijkse boodschappen zijn we aangewezen op Oosterhesselen, een iets groter dorp dat tegen Gees aan ligt. Daar zitten onze jongens ook op voetbal en op drumles. Winkelen en kleding kopen doen we in Emmen, vijftien kilometer verderop, of Hoogeveen, dat ligt tien kilometer de andere kant op. We zijn wel vaak aangewezen op de auto, ook voor ons werk natuurlijk. Liesbeth werkt nu bij een woningcorporatie in Emmen, en ik werk in Zwolle dus. In Gees hebben we nog wel een kerk en twee basisscholen: een christelijke en een openbare, zoals het een goed ouderwets dorp betaamt. Maar ondanks alles bruist Gees. Vanaf het moment dat ze zich er vestigden, verdiepten Gert en Liesbeth zich in het luisterrijke Drentse dorpje met zo'n 600 inwoners. 'Wij zijn "mensenmensen" als het ware. We willen graag deel uit maken van de samenleving waar we wonen. Ik wilde wel iets weten van de historie, dus ik belde de historische vereniging, die Gees bleek te hebben. Ik werd verwezen naar een geboren en getogen "Giezer" en die kwam meteen langs met z'n vrouw. Liesbeth en ik zijn lid geworden; we zijn volgens mij lid van zo'n beetje alle verenigingen in Gees en dat zijn er veel.' Gert ontdekte veel over het dorp. 'Het blijkt van oudsher een boerendorp. In het begin van de vorige eeuw bleken er nog veel meer keuterboerderijen te zijn dan nu. Het was een heel arm gebied, tot de kunstmest werd uitgevonden. Toen bloeide Gees op, in de eerste helft van de vorige eeuw. Heel veel boerderijen zijn inmiddels verbouwd, en een aantal boerenbedrijven is geclusterd. Er zijn nu nog maar enkele grootschalige boerenbedrijven hier.'

Deel uitmaken van de samenleving

'In Gees is veel sociale controle, maar ik ervaar dat niet als negatief. Je hebt mensen die dat klef en benauwend vinden, maar ik vind die saamhorigheid juist hartstikke leuk. Het is van oudsher zo gegroeid. Vroeger had je de boermarke, een soort vereniging van boeren die veel samenwerkten. Zo kochten ze bijvoorbeeld landbouwwerktuigen gezamenlijk in, ze hielpen elkaar bij het oogsten. De Boermarke bestaat nog steeds, mijn buurman is er voorzitter van. Toen we hier net woonden zei hij: "Gert, we hebben straks de jaarvergadering van de Boermarke, kun je ook komen?" En voor je het weet doe je overal aan mee. Zo deden we bijvoorbeeld mee aan de zwerfvuilactie: een man of dertig die met z'n allen het veld in gaan om troep op te ruimen. Met z'n allen in de huifkar achter de trekker van de buurman, en dan 's avonds heerlijke snert met een borrel in het zalencentrum. Dat vind ik hartstikke gezellig. Tourisme is steeds belangrijker voor het dorp. Daar wordt goed op ingespeeld. Zo hebben we hier "dorpsrondom-

metjes”, wandelroutes die onderhoud vergen. Gaan we met z’n allen takken afzagen, we hebben laatst een loopbruggetje gemaakt. Liesbeth is ook heel sociaal bezig, die heeft het druk met de organisatie van bijvoorbeeld de jaarlijkse zomermarkt. Wat zo leuk is, is dat bijna iedereen met elkaar kan en respect voor elkaar heeft. Kom ik op zondag in mijn korte broek uit het zwembad, word ik vrolijk begroet door de penningmeester van de historische vereniging die in zijn nette pak net uit de kerk komt. Aan de ene kant van ons woont een VVD-raadslid, die gezellig met het PvdA-statenlid van een eindje verderop het zwerfvuil opruimt. Terwijl alle openluchtbaden in Nederland hun deuren moeten sluiten omdat niemand meer bereid is zich in te zetten, floreert het bad hier met meer dan tweehonderd vrijwilligers. Alles kan hier en iedereen kan goed met mekaar. Er zal wel eens wat zijn af en toe, maar in de basis zit het goed. Hier heb je nog noaberschap. Ik vind dat leuk. Ze hebben me gevraagd om bij Plaatselijk Belang Gees te gaan, en nu de verbouwing klaar is, denk ik er sterk over om dat inderdaad te gaan doen.’

Gert is een tevreden mens. ‘Ik heb geen supernobele doelen, ik ben niet iemand die zo nodig de hele wereld denkt te moeten verbeteren. Sommige mensen hebben een opmerkelijke levensvisie, maar ik ben gewoon iemand die plezier in z’n werk, in z’n gezin en in z’n hobby’s heeft. Wat ik leuk vind is om met mijn handen te werken, iets te creëren. Ik heb al helemaal zin om de schuur te gaan bouwen, die ik in Groenlo heb gekocht. Die heb ik daar afgebroken en die staat nu in een container naast het huis. En verder maak ik graag deel uit van de samenleving in Gees; ik wil graag bijdragen aan de saamhorigheid. Samen er voor zorgen dat het hier goed toeven is en blijft, dat vind ik mooi. Ik wil dat sociale aspect ook graag aan de kinderen meegeven. Dat als ze een jaar of veertien, vijftien zijn bijvoorbeeld eens even het gras maaien voor de oude buurvrouw verderop. En verder willen Liesbeth en ik ze helpen zich te ontwikkelen tot de mensen die ze zijn, dat ze kunnen kijken wat ze leuk vinden en waar ze talent voor hebben.’

(ON)GEHOORD

'Als iemand je geen respect toont, dan val je hem aan. Toch?', zegt gevangene Johnny in de megajail in Miami.

'Nee', zegt Louis Theroux.

'Niet?'

'Als je het mij vraagt niet, nee.'

'Oh, ik dacht dat dat zo ging.'

Telegraaf: Tijdens een experiment in een treincoupe zorgde een bakje allesreiniger met citroengeur ervoor dat reizigers 32% minder afval achterlieten, omdat de geur wordt geassocieerd met schoon.

'ja, waarom niet? De wereld vergaat toch.' aldus Maxim Hartman op de vraag van de chinese masseuse of hij een happy end bliefde. Bron: dwdd

Meneer Pot mag zijn dochttertje niet Bloem noemen. De naam werd door de burgerlijke stand van Gent geweigerd en dat gebeurt wel vaker. Volgens de ambtenaar van de burgerlijke stand heeft hij het recht 'belachelijke namen' niet te registreren. Het staat iedereen vrij zijn kind te noemen zoals hij wil maar, 'belachelijke combinaties zoals Bloem Pot, Peter Celie of Beau Ter Ham worden stevast geweigerd', zo zegt de Gentse Schepen van Bevolking op de site van het Nieuwsblad.

'Ook op 87-jarige leeftijd moet men z'n eigen stoepje schoonvegen, vind ik persoonlijk', zei het heertje dat met een bezem in de weer was en duidelijk om een praatje verlegen zat. 'Wijlen mijn vrouw kon ook niet stilzitten. We waren trouwens allebei eentje van een tweeling', vervolgde hij onlogisch. 'Heeft u zelf kinderen?' vroeg ik om maar wat te vragen. Hij keek me aan met een twinkeling in zijn ogen. 'Nog niet', zei hij, en veegde een drup van z'n neus.

Zo. Ik kom net terug van de Albert Cuijp, blijk ik een aloë veracactus te hebben aangeschaft!!

Het was weer ouderwets gezellig. Ik vroeg aan de chineessprekende Volendammer visjongens of de zalm die ik kocht toch niet van Foppen was. 'Nee hoor!', lachten ze. 'Wij laten ons niet Foppen!!'

('Bovendien ging die besmetting om geróókte zalm, mevroi', zei een meneer met een paisleydasje naast me alwetend.) En in de bloemenla (zo'n smalle winkel dat het de la heet) klonk ineens harde housemuziek, waarop de kassaknul tegen de grijze, bolle baas zei: 'Hee Henk, se draaie jouw nummer!' en toen vertelde Henk met blosjes een zeer onwaarschijnlijk verhaal dat ie daar altijd een act op danste in Las Vegas, waarop de telefoon ging, en Henk mompelde: 'daar sa je se hebbe, las veeegash. foor de kerstsjoo'. Bron: Margriet.

'Sorry voor mijn afwezigheid. Dit was de laatste keer dat ik M.C. Escher 'even' help een kastje de trap op te dragen', twittert @martenmantel.

De *Ouderwetse* Keuken

Amberkleurige bomen en frisse ochtendlucht bij stralend blauwe hemel maken dat ik zin krijg in de winter, ook al is het nog herfst. Ik verheug me op een klein whiskylikeurtje bij de knappende haard, warme wollen truien en wandelingen door het besneeuwde, stille bos. En dan thuiskomen met rode wangen van de kou en de geur opsnuiven van winterse gerechten... Kerstdinersfeer met nog een beetje kaarslicht erbij graag, dank u.

In werkelijkheid zal ik de komende maanden weer foeteren op ijskoude, eindeloze regendagen, op modderige straten en te warme winkels. Maar in de herfst droom ik nog even lekker weg bij mijn witte winteridylle.

Gelukkig stelt in het schrale jaargetijde één ding nooit teleur: winterkost! De ouderwetse Nederlandse keuken is vooral een winterkeuken. Mijn schoonmoeder Annie was geen keukenprinses en ze hield niet van koken, maar iedere winter bracht ze plastic boterhamzakjes mee, vol diepgevroren, rode, zoete peertjes. Heerlijk bij hartige hoofdgerechten of in een bakje vanillevla, door haar steevast 'pudding' genoemd.

'Onze Annie' vond het fijn als ze voor een ander iets kon betekenen. We deden haar dus een groot plezier als we om meer stoofpeertjes vroegen. Sowieso kon ze stevige eters zeer waarderen. Na twee slagroompunten, zoute knabbels, een slaatje, soep en een hoofdgerecht met meerdere soorten groenten (met melksaus natuurlijk) kon ik meestal geen uitgebreid dessert meer naar binnen krijgen. 'Maar je hebt nog helemaal niks gehad!' riep ze dan teleurgesteld uit.

Zelf nam ze altijd express zo min mogelijk, zodat ze extra kon genieten van het toetje. Als je daar een grapje over maakte, sneed ze onmiddellijk een ander gespreksonderwerp aan, zonder een spier te vertrekken. Dat foefje had als voordeel dat het bijna onmogelijk was om ruzie met haar te krijgen en Annie ging er dan ook prat op dat ze met iedereen kon opschieten. Van de andere kant duurde het daardoor wel een tijdje voordat je haar echt leerde kennen. Helemaal omdat ze een ster was in het geven van listig verstopte hints. Zo kon ze je op een subtiele manier duidelijk maken dat je haar snel weer eens op de koffie moest vragen. Kreeg ik bij het afscheid het gevoel 'U gaat niet door voor de koelkast', dan wist ik dat ik voor de zoveelste keer zo'n hint had gemist.

Als je Annie wilde verwennen, kookte je uitgebreid voor haar. Een kippensoep (want zonder soep 'had ze niet gegeten'), varkensmedaillons met roomsaus en twee soorten ijs met slagroom toe. Het hoogtepunt van de aangeboden maaltijd was toch wel dat zij niet hoefde afwassen. Vaak vind ik het nog jammer dat ik geen kerstdiner meer voor haar kan maken. En elke winter mis ik haar stoofpeertjes.

Stoofpeertjes

Nodig:

1 kilogram stoofpeertjes; 150 gram suiker; water; 1 pijpje kaneel; 2 kruidnagels; citroenschil; optioneel: 1 dl rode wijn, port of bessensap

Bereiding:

Schil de stoofpeertjes, maar laat het steeltje eraan zitten. Doe de suiker in een lage, wijde pan met een dikke bodem en laat op een zacht vuurtje smelten tot de suiker bruin kleurt. Schenk nu voorzichtig een bodempje water erbij, zet het vuur wat hoger en roer met een houten lepel totdat alle suiker is opgelost. Leg de stoofpeertjes in de pan en giet zoveel water erbij tot ze half onder staan. Als je rode wijn, port of bessensap gebruikt, heb je minder water nodig. Doe het pijpje kaneel, de kruidnagels en de citroenschil erbij en laat twee tot drie uur zachtjes stoven. Halverwege de peertjes even keren in het kookvocht.

Weetje:

De Nederlandse Gieser Wildeman stamt uit 1850, voor die tijd waren veel perensoorten alleen geschikt om te stoven of te bakken. Samen met de Franse Saint Rémy is dit de enige overgebleven stoofpeer die je nog in supermarkten aantreft. Appelmoes en stoofpeertjes zijn fruit. Ze kunnen groenten niet vervangen wat betreft voedingswaarden. Geef dus ook groente bij een maaltijd met stoofpeertjes.

De KERSTDIEF

Het was nacht, nou ja nacht, het was avond, koopavond. Bertus liep doelloos rond door de binnenstad. Tussen de met pakjes volbeladen mensen. Zijn handen diep in de zakken gestoken en zijn pet ver in zijn ogen getrokken. Hij had het koud, maar hij dorst niet naar huis. Daar zat Anna op hem te wachten met de kerstboomkaarsjes, de piek, de ballen en het engelenhaar. Zij zat te wachten op Bertus met de Boom. De kerstboom die hij uit zijn werk mee had zullen nemen. Vandaag had Bertus zijn kerstgratificatie gekregen op zijn werk, en daarvan had hij makkelijk een kerstboom kunnen kopen. En een gans, en een fles goeie wijn. Maar jammer genoeg was Bertus op weg naar huis een cafe tegengekomen. En in dat café zat een ouwe maat van hem. En in Bertus zak zat zijn kerstgratificatie. Tja, en van het één komt het ander. Twee uurtjes later zat de kerstgratificatie in de kassa van het café, en het bier in de cafébezoekers. Stom ja, maar berouw komt ook in dezen na de zonde.

Bertus schopte tegen een onschuldige poller. Hij dorst niet naar huis. Anna was geen makkelijke. Zij zou niet zeggen: Ach Bertus lieve schat, dan maar geen kerstboom, geen gans en geen goeie wijn dit jaar. Lieverd, als je er maar van genoten hebt, dan ben ik ook gelukkig. Nee, zo was Anna niet. Anna zou eerder zoiets zeggen als: vuile smeerlap, lelijke zuiperd, kon je je weer niet inhouden. D'r uit! Ga maar ergens anders prettige kerstdagen vieren. En ze zou het hele servies aan diggelen gooien. Alleen als het meezat, zou hij ongeschonden uit de strijd komen. Als het meezat, wat Bertus niet verwachtte. Hij veegde vertwijfeld een druppel van zijn neus. Hij moest iets bedenken. Een plan of zo.

En toen hij een hoek om liep, zag hij een wonder. Hij zag een fiets, en uit de fietstas stak een in plastic verpakte gans, en een fles wijn. Plus zelfs nog een doos bonbons. En naast de fiets stond een kerstboom. Een mooie, anderhalve meter metende kerstboom, vol van onderen en recht van boven. Precies zo eentje als ie hebben moest. En het mooiste van alles was dat de fiets en de boom er onbeheerd stonden. Bertus aarzelde maar even, keek schichtig om zich heen en sprong op de fiets. Hij pakte de boom stevig beet en trapte als een razende weg, naar huis. Een paar honderd meter voor zijn huis haalde hij de gans, de wijn en de bonbons uit de fietstas en gooide de fiets in de struiken. Het was te verdacht om op een nieuw rijwiel thuis te komen.

Anna was blij met de kerstspullen. Ze mopperde wel, want Bertus was natuurlijk veel te laat, maar het was van dat liefdevolle gemopper, u kent dat wel. Ze braadde de gans, versierde de kerstboom en brak de fles wijn aan. Het was kerstavond.

Maar hoe meer Anna smikkelde van de gans, hoe stiller Bertus werd. Het zat hem niet lekker. Gestolen goed gedijt ten slotte niet. En toen het tien uur was sprong hij op. 'Ik doe nog even een ommetje' zei hij tegen Anna, en was weg voor zij kon protesteren. Bertus zocht in de struiken en vond de fiets terug, een wonder dat ie er nog lag. Als een gek fietste hij terug, naar de plaats van misdaad. Hij wist nog precies waar het was.

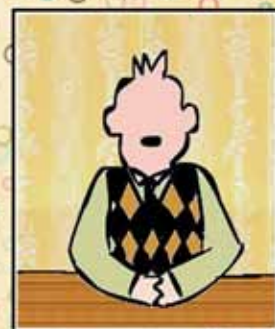
Zonder te aarzelen belde hij aan. Een deftig uitzierend heerschap deed open. 'Ik heb uw fiets en de gans en de wijn en de boom en de bonbons gestolen', sprak hij verwilderd. 'En ik heb er spijt van. Ik wil er voor betalen, maar ik heb het geld nu niet, dus ik hoop dat ik het met rente mag aflossen.'

De heer glimlachte minzaam. 'Dat hoeft niet hoor,' sprak hij geaffecteerd. 'Ik heb het er allemaal speciaal voor u neergezet. Speciaal voor de eerste dief die er langs kwam, en dat was u dus.' Bertus keek hem bevreemd aan. 'Jawel', verklaarde de heer. 'Ik dacht, laat ik dit jaar eens wat doen voor een arme, zielige, criminele randfiguur, die, om een goede kerst te vieren, de daarvoor benodigde spullen bij elkaar moet stelen. U dacht toch niet dat alles daar maar toevallig voor het grijpen stond.' De man lachte spottend. 'Ik hoop dat u een goede, en léérzame kerst heeft.' En hij sloot de deur. Bertus had geen goede, maar wel een leerzame kerst. Eentje die hem zijn leven lang zou heugen. Hij werd een oppassende brave geheelonthouder en schonk zijn kerstgratificatie vanaf die tijd aan goede doelen. En Anna? Anna ging drie jaar later bij hem weg. De spanning was eraf, zei ze.

Ze had niets meer om op te mopperen.

Puntenslijper

WANLIJNER

Er is geen kerstbal
zo rond of er
zit wel een
haakje aan.

